

Κύρια σημεία της παρέμβασης του Γιάννη Δραγασάκη στη δημόσια διαδικτυακή συζήτηση του ΕΝΑ «Αναπτυξιακές και δημοσιονομικές προοπτικές και προκλήσεις μετά την πανδημία – Προετοιμάζοντας την επόμενη δεκαετία»

Αν υπάρχει κάποιο νέο στοιχείο στην παρούσα συγκυρία, αυτό είναι ότι τα αισιόδοξα σενάρια που είχαν διατυπωθεί προ μηνών για την εξέλιξη τόσο της πανδημίας όσο και της οικονομίας, δυστυχώς, δεν επιβεβαιώθηκαν. Αντίθετα, οι επιδημιολογικές εξελίξεις είναι ανησυχητικές, όπως επισημαίνουν και οι ειδικοί, **ενώ η ύφεση προβλεπεται τώρα να είναι πιο βαθιά από όσο αναμενόταν και η ανάκαμψη πιο αβέβαιη.**

Οι λύσεις που δίνονται σήμερα είναι προσωρινές και ορισμένες από αυτές δεν αποκλείεται να είναι προβλήματα του αύριο, αφού πολλά από τα δάνεια που δίνονται ή αναστέλλεται η αποπληρωμή τους -πράγμα αναγκαίο φυσικά- δεν θα μπορέσουν να ενδεχομένως αποπληρωθούν, χωρίς ισχυρή και γενικευμένη ανάκαμψη.

Και σαν να μην έφτανε αυτό, ο νέος πτωχευτικός κώδικας θέτει τις βάσεις για μελλοντικά κοινωνικά δράματα και αδιέξοδα.

Διάψευση των προσδοκιών υπήρξε και στις εξελίξεις στα ελληνοτουρκικά. **Οι εντάσεις στην περιοχή μας δεν είναι παροδικές ούτε εύκολα επιλύσιμες** διότι αν και έχουν ως αιχμή τους τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, αντανακλούν γενικότερες αντιθέσεις και γεωπολιτικές ανακατατάξεις στην ευρύτερη περιοχή.

Είναι λοιπόν προφανές ότι **η κυβέρνηση δεν εκτίμησε το βάθος, το μέγεθος και τη συνθετότητα της κρισιακής συνθήκης στην οποία ζούμε, σε όλα τα ανοιχτά μέτωπα, για αυτό καλλιέργησε προσδοκίες που διαψεύστηκαν. Ακόμη πιο σημαντικό όμως είναι ότι δεν έχει πείσει ότι έχει μια συνεκτική στρατηγική για να τα διαχειριστεί.**

Σε ότι αφορά τη πανδημία, χωρίς να μπορούμε να κάνουμε προβλέψεις ως προς τις εξελίξεις στο υγειονομικό πεδίο, είναι ασφαλές να πούμε ότι **όποτε και αν τελειώσει η πανδημία αυτή, θα αφήσει πίσω της βαριά και μακράς διάρκειας κληρονομιά, τα σημάδια της οποίας είναι ήδη ορατά.**

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, έως το 2021 αναμένεται να υπάρξουν 150 εκατομμύρια νέοι φτωχοί από χώρες κυρίως μεσαίου και χαμηλού εισοδήματος. **Είναι προφανές ότι ένα μέρος**

τουλάχιστον αυτού του νέου κύματος φτωχών θα τροφοδοτήσει νέα μεταναστευτικά και προσφυγικά ρεύματα, φαινόμενο που θα ενταθεί και λόγω της κλιματικής κρίσης.

Στον αντίθετο πόλο, στον αναπτυσσόμενο κόσμο οι συνθήκες που δημιουργεί η πανδημία εκτιμάται ότι θα επιταχύνουν όχι μόνο την εργασία από απόσταση αλλά και τους κάθε είδους αυτοματισμούς, **καθώς και την αντικατάσταση ζωντανής εργασίας από ρομπότ με αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας.** Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη, 59 εκατομμύρια θέσεις, κυρίως ανειδίκευτης εργασίας είναι σε κίνδυνο να χαθούν είτε λόγω πανδημίας είτε σε συνδυασμό με αυτοματοποιήσεις και ρομποτική.

Στο μεταξύ, πολλές χώρες έχουν χάσει τη δυνατότητα να δανειστούν από τις αγορές, αντιμετωπίζοντας τον κίνδυνο χρεοκοπίας, αν δεν υπάρξουν άμεσα διαγραφές και αναδιαρθρώσεις χρεών. **Πολλοί εκτιμούν ότι χωρίς επείγοντα και τολμηρά μέτρα, μια χαμένη δεκαετία για μεγάλο μέρος του κόσμου παραμένει η πιο προφανής προοπτική.**

Όμως δεν είναι μόνο οι φτωχές χώρες. Ο ΟΗΕ, σε μια πρόσφατη μελέτη του για τις μεγατάσεις που διαμορφώνουν το σύγχρονο κόσμο, **διαπιστώνει ότι οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης ήταν εκτός τροχιάς ήδη πριν από τον κορονοϊό.** Αυτό σημαίνει ότι οι μεγάλες προκλήσεις της εποχής μας, οι ανισότητες, η κλιματική αλλαγή, η 4^η Βιομηχανική Επανάσταση, η αστικοποίηση, οι δημογραφικές τάσεις, οι γεωπολιτικές εντάσεις είτε επιδεινώνονται είτε αντιμετωπίζονται με τρόπο που δημιουργεί νέα προβλήματα και νέες ανισότητες.

Ιδού λοιπόν το κεντρικό δίλημμα: **θα υπάρξουν οι αναγκαίες πολιτικές ή οδεύουμε σε μια ακόμη χαμένη δεκαετία για μεγάλα τμήματα του κόσμου και των κοινωνιών ή ακόμη και σε ανεξέλεγκτες καταστροφές για όλο τον πλανήτη;**

Η επόμενη δεκαετία, λοιπόν, είναι κρίσιμη με αυτήν ακριβώς την έννοια: **είτε θα υπάρξει μια δραστηκή πολιτική στροφή μακριά από το νεοφιλελεύθερο δόγμα, στην κατεύθυνση της ανθεκτικότητας, της βιωσιμότητας και της δικαιοσύνης είτε πολλοί από τους κινδύνους θα επιβεβαιωθούν συσσωρεύοντας τεράστια δεινά, κυρίως στους πλέον αδύναμους αλλά όχι μόνο σε αυτούς.**

Στα πιο επείγοντα και άμεσα μέτρα, θα πρέπει να **διεκδικήσουμε το Ταμείο Ανάκαμψης να αποτελέσει ένα μόνιμο μηχανισμό αντικυκλικής πολιτικής σε ευρωπαϊκή κλίμακα.** Και ακόμη, στην Ελλάδα να θεσμοθετήσουμε το «μαξιλάρι» ως διαρκές εργαλείο θωράκισης & ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της χώρας απέναντι σε κρίσεις.